

SZABADON VÁLASZTHATÓ SZEMINÁRIUM

ESTI 2 KREDITES; IDŐPONT: OKTÓBER 2. (16:15–19:30) ÉS NOVEMBER 6. (16:15–19:30); HELYSZÍN: (?) TEREM

A szemináriumra nappali tagozatos hallgatók is jelentkezhetnek.

Szemináriumvezető: Dohány Edit

Kiindulás: A mesterséges intelligencia korában a lexikális tudás visszakérdezése lassan elavul, hiszen online gyorsan megkereshető. A jövő tanárának pontosan azokat a magasabb szintű kérdezési technikákat (Ld. Bloom taxonómia 4-6. szint) kell elsajátítania, amelyeket a promptolásnál is használunk: a kontextusteremtést, a kritikai elemzést és a kreatív szintézist.

A tanegység célja: A tanári kérdéskultúra fejlesztése, a kérdések megfogalmazásában való tudatosság kialakítása.

A hallgató fejlesztendő kompetenciái: A hallgató legyen képes azonosítani a pedagógiaiban hibás kérdéseket, értse meg, hogy ezek milyen negatív hatásokat keltenek a diákokban és szerezzen gyakorlatot a gondolkodást, kreativitást fejlesztő kérdések megalkotásában. A tanárjelölt legyen nyitott a tudásmegosztásra, legyen képes saját tervezőmunkájának bemutatására.

Tematika: 1. A kérdezés és a gondolkodás kapcsolata. Miért kérdezzünk? A kérdés, mint a kognitív disszonancia (Vö. Leon Festinger elmélete) megteremtésének eszköze. A szókratészi kérdezés.

2. Tanári kérdéskultúra. Mivel a tanári kérdések minősége határozza meg az óra szellemi szintjét, az ismeret, megértés szintje nem elegendő (ld. Bloom taxonómia), hanem elemző értékelő és alkotó tevékenységre buzdító kérdések is kellenek.

Hibás tanári kérdéstípusok: Túl egyszerű (primitív) kérdések. Túl általános kérdések. Túl bonyolult (nehezen érthető) kérdések. Félreérthető, pontatlan kérdések. Miért rombolja a kreativitást a rossz tanári kérdéstechnika? A moralizálás, a sugalmazás és a dogmatikus álkérdések csapdája. Konvergens és divergens gondolkodás. Zárt és nyitott kérdések. Hány „jó” válasz van?

3. Ki kérdez? Pitagorasz korában a tanítványok kérdezték a mestert. Ma a tanár kérdezi a diákot... Az kérdez, akit érdekel a válasz? A tanár, mint facilitátor. Mi kell ahhoz, hogy a diák merjen és tudjon kérdezni?

4. Kérdések és promptok az AI használatához. Miben hasonlít a jó tanári kérdezés és a helyes promptolás?

Követelmény: A jelenléti órákon való aktív, együttműködő részvétel. Az oktató által kiosztott feladatlapok megoldása jelenléti formában, önálló munkában. (Hibás tanári kérdések azonosítása, vélhető következményei és javításuk, helyes kérdések megfogalmazása, rövid órarészlet kérdéssorozatának összeállítása) AI használata csak az oktató által kijelölt speciális feladatok esetén megengedett. Mikrotanítás. Tudásmegosztás, pedagógiai jellegű reflektív hozzászólások megfogalmazása szóban

A félév végén gyakorlati jegy. A gyakorlati jegy a személyes jelenlét szóbeli és írásos tevékenysége, valamint a mikrotanítás minősége és a reflektív hozzászólások pedagógiai színvonala alapján alakul ki.

Ajánlott irodalom:

HANS-GEORG GADAMER: *Igazság és módszer*

GORDON, THOMAS: *T.E.T. – A tanári hatékonyság fejlesztése*

FISHER, ROBERT: *Hogyan tanítsuk gyermekeinket gondolkodni?* (Műszaki Könyvkiadó) –

EDWARD DE BONO: *A hat gondolkodó kalap*